

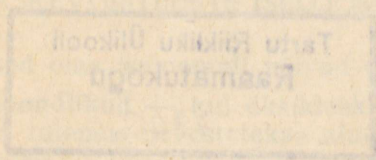
VÕISTLUS- MÄÄRUSED

LASKESPORT

LASKESPORT

VÖISTLUSMÄÄRUSED

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS

1950

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva
Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt

2
Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

7750

ARHIIVKOGU

I. LASKEVÕISTLUSTE ISELOOM JA LIIGID

LASKEVÕISTLUSTE ISELOOM

Võistlused oma iseloomult võivad olla:

1. Võistkondlikud — kui üksiklaskuri poolt saavutatud tulemus arvestatakse ainult võistkonna kasuks.

2. Individuaalsed — kui laskmisel saavutatud tulemus arvestatakse ainult laskurile.

3. Individuaal-võistkondlikud — kui laskmistel saavutatud, kõigi võistkonda kuuluvate laskurite tulemused kokku arvestatakse võistkonnale, individuaalsed saavutused aga vastavatele laskuritele.

4. Laskevõistlused läbiviimise koha järgi jaotatakse järgmiselt:

a) vahetud — kui kõik võistlusest osavõtjad sooritavad harjutused ühel ning samal laskerajal üheaegselt või võist-

lusmäärustes ettenähtud korras määratud järjestuses ühe ning sama kohtunikekogu kontrolli all ja teiste võistlejate kollektiivide juuresolekul;

b) korrespondents-võistlused — kui võistlejad sooritavad oma harjutused mitmel laskerajal, eri aegadel ja mitme kohtunikekogu kontrolli all.

5. Laskevõistlused liigitatakse järgmiselt:

a) klassifikatsioonivõistlused,

b) esivõistlused,

d) matšvõistlused,

e) seeriavõistlused (konkurss) ja

g) turniirvõistlused.

Seeriavõistlustel on võistlejail õigus ühte harjutust lasta mitu korda järjest, vastavalt lasketingimustes määratud korrale.

Turniirvõistlustel võistlevad osavõtjad teineteisega paaride kaupa.

6. Laskevõistlused viiakse läbi varem välja kuulutatud kava järgi. Võistluste kavas peavad olema märgitud võistlusharjutused, nende kirjeldus ning sooritamise tingimused koos isikliku ja võistkonna paremuse kindlaksmääramise tingimustega.

II. VÕISTLUSMÄÄRUSED

ULDISED MÄÄRUSED

1. Võistlejad ja kõik teised võistlustel viibijad on kohustatud täitma laskeradadel ja

lasketiirudel käitumise nõudeid. Selle järelevalve on pandud kohtunike peale.

2. Ühelgi võistlusel, peale seeria- ja turniirvõistluste, pole lubatud ühte ning sama harjutust lasta rohkem kui ühel korral.

3. Laskevõistlustel sooritatakse võistlusharjutused vastavalt võistluste kavale ja kalendri-
rile. Laskmiste päevad, vahetused ja laskekohad jagatakse võistkondade vahel liisuheitmisega.

4. Võistluste kalendri muutmise või laskmiste katkestamise õigus on ainult peakohtunikul, juhtudel, kui laskmiste jätkamine või laskmine on ilmselt võimatu (laskerada laskmiseks ette valmistamata, tihe udu, tugev lumetuisk, maru).

5. Laskmiste katkestamisel mitte üle ühe tunni laskuritele laskmise jätkamisel mingeid täiendavaid soodustusi ei anta. Olude sunnil tekkinud laskmiste vaheaeg arvatakse laskmise ajast välja (ei arvestata laskmise ajaks laskurile).

Kui laskmised katkestatakse pikemaks ajaks kui üks tund, lükatakse harjutuse täitmine edasi mitte hiljemaks kui järgmiseks päevaks.

Harjutuse jätkamisel on võistlejatel õigus saada kolm täiendavat proovilasku.

6. Järjekordsele vahetusele pärast kutset tulejoonele ei anta aega üle viie minuti.

7. Kui võistleja harjutuste alguseks hilines, ei anta talle täiendavat või lisaega või õigust lasta mõnes teises vahetuses. Harjutustes, kus laskmise aeg on piiratud laskude seeria või asendi jaoks, ei ole hilinenul õigust lasta neid seeriaid või neist asendeist, millistele ta hilines ja mis on juba lastud teiste võistlejate poolt enne tema kohalejõudmist.

8. Võistkonna võistlustel avaldatakse meeskonna isikuline koosseis hiljemalt laskmiste alguseks ja nimekirjad pannakse kohtunikekogu poolt nähtavale kohale välja enne vastava harjutuse algust.

9. Proovilaskud lastakse selleks eraldi määratud märki. Proovilaskude märgil on ülemisses vasakus nurgas must riba (mis peab tulejoonele nähtav olema) ja märkus (stamp) „Proov“.

Proovilaskude laskmine võistluslaskude seeria kestel on keelatud.

10. Võistluslaskud lastakse erilisse märki (võistlusmärklehte), millel on märkus (stamp) „Lubatud“, vahetuse, sektori, märgi ja seeria number ning laskeasend. Ühele võistlejale on keelatud korraga ette anda proovi- või võistlusmärki, samuti ka üle kahe võistlusmärgi.

11. Võistlustel lastakse ühe võistlusmärgi pihta:

- a) 20 võistluslasku laskmisel 600 meetrile;

- b) 10 võistluslasku laskmisel täiskaliibrilistest püssidest 100 kuni 300 m distantsile ja püstolitest (revolvritest) kõigile distantsidele;
- e) 5 võistluslasku väikekaliibrilistest püssidest 25 kuni 50 m distantsile;
- g) 2 võistluslasku 50 m distantsile väikekaliibrilisest vabapüssist lamades asendist.

12. Tuleavamine on lubatud:

- a) kõigil laskmistel pärast käsklust „Tuld“;
- b) laskmistel koos järkjooksu sooritamisega — pärast tulejoonele jõudmist.

13. Tulejoonel võib võistleja kõiki toiminguid relvaga (sihiku seadmine, lasketakistuse kõrvaldamine jne.) sooritada ainult iseseisvalt (ilma kõrvalise abita).

14. Iga võistluslaskude seeria on võistleja kohustatud laskma lõpuni ilma tulejoonelt lahkumata.

Laskude seeriaks nimetatakse:

- a) ringmärkide pihta — 10 võistluslasku;
- b) kujumärkide pihta — laskude arv, mis on ette nähtud laskmiseks ilma vaheajata;
- d) harjutustes, kus ette nähtud viis lasku asendile — viis võistluslasku;

e) harjutuses „600 meetrit — 20 lasku“
— 20 võistluslasku.

15. Käsklusel „**Lõpp**“ ehk „**Seis**“ tuleb laskmine viivitamatult lõpetada, avada lukk ja relv tühjaks laadida.

16. Võistlejaid või korrektoreid lubatakse proovimärkide vaatlusele, kui tulejoonel puudub varjend.

17. Võistlusharjutuste sooritamise ajal on keelatud õppe- ja treeninglaskmised (samal laskerajal).

AJA ARVESTUS

1. Laskmiseks lubatud aja vältus kuulutatakse välja kohtuniku poolt ja arvestatakse käsklusest „**Tuld**“ kuni käskluseni „**Lõpp**“, ilmuvate märkide pihta laskmisel aga märgi ilmumise momendist kuni märgi kadumise alguse momendini.

2. Aega mõõdetakse kahe kella abil või sekundimõõtjatega. Duell-laskmistel ja laskmistel püstolist siluettide pihta mõõdetakse aega kolme sekundimõõtjaga. Arvesse võetakse keskmise sekundimõõtja aeg.

3. Laskmise katkestamisel, milles pole süüdi laskur või tema tabamuste näitaja, antakse võistlejale lisaaega, mis on võrdne katkestuse läbi tekkinud ajakaotusele.

4. Kiirlaskmistel tekkinud laskmise katkestamisel, kui selles pole süüdi võistleja, seeria korratakse. Tõrge, lasketakistused jne. kiirlaskmistel ei anna õigust seeria kordamiseks.

5. Harjutustes, kus seerialaskmiseks laskeaeg on piiratud (välja arvatud kiirlaskmised ja laskmised järkjooksuga), antakse tõrgete puhul lisaaega, arvestades ühe lasu laskmiseks lubatud keskmist aega, kuid mitte üle 30% antud seeria laskmiseks ettenähtud ajast.

Lisaajal lasta lubatud laskude arvu määrab tõrgete arv (nii palju laskusid, kui palju oli tõrkeid). Pärast käsklust või signaali „**Lõpp**“ jäetakse avaldused tõrgete kohta tähele panemata.

JUHUSLIKUD JA LIIGSED LASUD NING VEAD

1. Lasu eest laskerajal väljaspool tulejoont võistleja diskvalifitseeritakse.

2. Lasu eest tulejoonel enne käsklust „**Tuld**“, nii proovi- kui ka võistluslaskude ajal (ilmuvate märkide pihta laskmisel kuni käskluseni „**Tähelepanu**“), kaotab võistleja õiguse lasta järjekordset võistluslaskude seeriat.

3. Lasu eest tulejoonel pärast käsklust „**Lõpp**“, nii proovi- kui ka võistluslaskude ajal, arvatakse võistlejal võistlusseeriast maha parim tabamus.

4. Liigse proovi- või võistluslasu eest arvatakse võistlusseeriast maha parim tabamus.

5. Juhuslik lask, nõrk lask, mille juures kuul ei tabanud märki, ja lask võõrasse märki loetakse möödaläinud lasuks. Lask, mille juures kuul jäi rauaõõnde, loetakse tõrkeks.

6. Kuuliauku märgis ei loeta tabamuseks järgmistel juhtudel:

- a) kui vastav võistleja pole lasknud ühtegi lasku;
- b) kui signalisatsiooni või ekraani abil saab kindlaks teha, et tabamus on tekkinud mõne teise laskuri lasust;
- d) kui signalisatsiooni kasutamisel ja iga kuuliaugu kleepimisel kohe pärast selle ilmumist tekib korraga kaks kuuliauku. Sel juhul kumbagi tabamust ei loeta ja laskurile antakse uus lask. Juhul, kui mõlemad tabamused on ühesuguse väärtusega, laskurile uut lasku ei anta ning tema kasuks loetakse keskkohast kaugem tabamus;
- e) kui kuul tabas märki rikošetina.

LASKEASENDID

1. Püssidest laskmist teostatakse püsti, põlvelt ja lamades asendist; püstolitest (revolvritest) lastakse püsti asendist.

2. Laskeasend püsti. Laskur seisab jalgedel ilma mingisuguse kõrvalise toeta. Relv (püss) toetub vastu üht õlga ja selle vastaspoolsele käele, mida võib suruda vastu keha. Püstolist laskmisel hoitakse relva vabalt väljasirutatud käes.

3. Laskeasend põlvelt. Laskur istub kõverdatud jalal. Teise jala varbad ja jala laba on põlvega ühel tasapinnal ning toetuvad maha või alusmatile. Relva toetatakse ühe õlga ja selle vastaspoolse käega, mille küünarnukki on lubatud toetada põlvele. Püssirihma kasutamine on lubatud. Jala sääre alla, millel laskur istub, on lubatud panna liiva või saepuruga täidetud kott:

4. Laskeasend lamades. Laskur lamab maas või matil. Relva toetatakse ühe õlga ja selle vastaspoolse käega, mille küünarnukk toetub maha või matile.

Kandekäe küünarvars, püssi laad ja kaba-
raud peavad olema maast või alusmatist selgesti eraldatud. Püssirihma kasutamine on lubatud kandekäel.

5. Laskmisel kõigist laskeasenditest:

- a) relv koos manustega ei tohi puudutada kõrvalisi esemeid (laskeava raami, tugesid jne.), välja arvatud sellised harjutused, kus tugede kasutamine on lubatud;

b) päästekäsi ei tohi puudutada kandekätt;

d) on keelatud:

panna püssi laadi hõlma või kaenla alla;

püstitada omavoliliselt varjeid, mis takistavad laskuri jälgimist või on varjuks tuule, päikese või sademete eest; toetuda käega, kehaga või jalaga vastu barjääri, laskeava äärt, seinu või mujale;

minna väljapoole tulejoone piire.

6. Laskmisel püssist püsti asendist on keelatud:

a) kasutada püssirihma;

b) panna taskutesse esemeid, mis võivad anda lisatuge;

d) kasutada padrunitaskuid, binoklit jne. toeks;

e) kasutada vöörihma toetumiseks.

7. Laskmisel põlvelt asendis on keelatud:

a) pöörata lapiti jala laba, millel laskur istub;

b) panna küünarvart reiele või toetuda rinnakorviga reiele;

d) panna riietuse hõlmu põlve ja küünarnuki vahele, põlve alla ja jala kannale;

e) puudutada päästekäega kandekätt või püssirihma;

- g) puudutada püssiga kandekäe õlga või küünarvart, samuti ka püssirihma (välja arvatud rihma kinnituskohad).
8. Laskmisel lamades asendis on keelatud:
- kasutada lohukesti küünarnukkide jaoks;
 - puudutada püssiga kandekäe küünarvart või õlga, samuti ka püssirihma (välja arvatud rihma kinnituskohad);
 - laskmisel toelt — kinnitada püssi toe külge.
9. Laskmisel püstolist (revolvrist) on keelatud:
- toetada kandekätt teise käega;
 - suruda õlavart vastu keha;
 - puudutada varrukaga püstoli pära;
 - puudutada päka toega küünarvart.

VÕISTLUSE RELVAD

1. Võistlustel lubatakse laskmiseks kasutada sõjaväe, sportlikku ja vaba tüüpi relvi, vastavalt võistluste kavale.

Harjutustel, kus on ette nähtud laskmine vaba tüüpi relvadest, võib lasta ka sõjaväe ja sportlikku tüüpi relvadest.

Märkus: Sportlikku tüüpi relvade all mõistetakse selliseid, mis on määratud massiliseks kasutamiseks.

2. Vaba tüüpi relvad võivad olla:

- a) püssid koos kõigi abinõudega mitte üle 9 kg ja püstolid mitte üle 1,5 kg rasked;
- b) kaliiber — väikekaliibrilistel relvadel mitte üle 5,6 mm ja täiskaliibrilistel relvadel mitte üle 9 mm.

3. Võistlustel lubatakse kasutada ainult korras relvi. Relva osade või mehhanismide murdumisel võistlusharjutuse täitmise ajal lubatakse relva parandamiseks tulejoonelt lahkuda.

Selle juures võistlejale ei anta mingisuguseid soodustusi (lisaagea, uusi proovilaske jne.).

4. Relva vahetamine on keelatud, kui võistleja juba tegi kas või ühe võistluslasu. Kui relva rike tekkis mitte laskuri süü läbi pärast võistlusharjutuse laskmise algust, lubab tulejoone vanem kohtunik võistlejal relva vahetada.

5. Päästiku vedru pinge peab olema:

- a) sõjaväe tüüpi püssidel mitte alla 2 kg;
- b) sõjaväe tüüpi püstolitel (revolvritel) mitte alla 1,5 kg;
- d) vaba tüüpi relvadel piiramata;
- e) väikekaliibrilistel sportlikku tüüpi relvadel mitte alla 0,5 kg.

6. Konstruktiivsed muudatused nagu relva raskemaks tegemine, lae kuju muutmine,

sihiku ümberpaigutamine, padrunite hoidja püssi külge monteerimine jne. on lubatud ainult sportlikku tüüpi relvade juures.

7. Konstruktiivsed muudatused sõjaväe tüüpi relvade juures on keelatud, seal hulgas ka relva raskendamine, lae lühendamine, lintidesse mässimine, osade äravõtmine jne.

On lubatud: kasutada painutatud käepidemega lukku, kuid optilise sihiku aluse maha võtmiseta; täägi kasutamine on lubatud iga liiki laskmistel.

8. Raua õõne puhastamine võistlusharjutuse täitmise ajal on lubatud.

MANUSED JA ABINÕUD

1. Relva külge on lubatud kinnitada järgmisi manuseid:

- a) püssirihma, laiusega mitte üle nelja sentimeetri, põlvelt- ja lamades käelt laskmistel;
- b) õlaharki kabaraua küljes ainult vaba tüüpi relvadel;
- d) karku või seent ainult vabapüssidel, laskmisel püsti asendis;
- e) päka tuge vabapüstolitel.

2. Võistlustel on osavõtjal lubatud kasutada järgmisi abinõusid:

- a) prille ükskõik milliste klaaside ja diafragmaga;
- b) harilikust materjalist kinnast mitte pikema kui 4 sm mansetiga (välja arvatud järkjooksuga harjutused, kus kinnas pole lubatud);
- d) küünarnuki ja põlve kaitsmeid, kui puuduvad riietuse külge kinnitatud vastavad polstrid (mõõdud vastavalt polstrite mõõtudele) (vt. laskuri riietus);
- e) alusmatte mitte paksemaid kui 3 mm;
- g) lamades asendist laskmisel kotti või mätast;
- h) põlvelt asendist laskmisel kotti (pikkus 25 sm ja läbimõõt mitte rohkem kui 20 sm).

LASKURI RIIETUS

1. Riietus ei või olla selline, mis tekitab laskurile kunstlikke tugesid, ega tohi takistada laskeasendi kontrollimist kohtunike poolt.

2. Laskmisel peab kuub olema selga pandud nii, et mõlemad käed on varrukates.

3. On lubatud:

- a) õmmelda riietuse peale küünarnuk- kidele, õlale ja põlvedele pehmeid

polsterlappe paksusega mitte üle viie millimeetri ja suurusega mitte üle 20×25 sm;

b) (kandekäe) varrukal haak püssirihma hoidmiseks.

4. On keelatud:

a) (laskmisel) kanda hariliku pealisriietuse peal rohkem kui ühte laskuri-ülrikonda;

b) kasutada vatipükse, vilte ja poolkasukat aastaajale mittevastavalt (talvel on lubatud), samuti ka mitte soojades tiirudes;

d) juurde õmmelda ja kinnitada varjatud polstreid, vöösid jne.

LASKETULEMUSTE KINDLAKS- MÄÄRAMINE

1. Võistleja tehnilised lasketulemused määratakse:

a) laskmisel ringmärkide pihta — võistluslaskude tabamuste väärtuste summa järgi (silmade arv);

b) laskmistel maastiku foonil asuvate kujumärkide pihta — tabamuste arvu järgi;

d) laskmistel mitme kujumärgi pihta — tabatud märkide arvu järgi.

2. Võistkonna (komando) lasketulemused määratakse kindlaks varem avaldatud võistkonna koosseisu laskurite lasketulemuste summa järgi.

Duell-harjutuses määratakse tulemused aja järgi, mis kulub järkjooksu stardist kuni viimase tabatud kuju langemiseni.

3. Tabamuste väärtuse kindlaksmääramisel võetakse aluseks ringi vigastamine.

Ring loetakse vigastatuks, kui ta on tabamusega purustatud või kui tal on selgesti näha kuuli jälg. Ringi purunemine kiirtena (paber on katki rebitud, ilma et kuul ringi oleks puudutanud) ringi vigastuseks ei loeta.

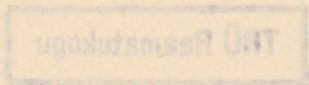
Kahtlaste tabamuste korral hinnatakse tabamuse väärtust mõõteriistade abil, mille mudel on kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt.

4. Juhtudel, kui märgi kabariidid ei vasta kindlaksmääratud mõõtudele, või kui märgi ringid on värviga määritud, või kui klišee pole olnud täpne, tehakse tabamuse väärtus kindlaks märgi keskpunkti ja tabamuse keskpunkti kauguse mõõtmisega mõõteriista abil.

Märgi keskpunktiks loetakse kümnelise ringi keskpunkt.

Tabamuse keskpunktiks võetakse punkt, mis on ühesugustel kaugustel kuuliaugu äärtest.

Ring loetakse tabatuks, kui kaugus märgi ja

kuuliaugu keskpunkti vahel on väiksem kui märgi keskpunkti ja vastava ringi (määrustes) ettenähtud vahemaa pluss tabamuse raadius.

Tabamuse raadiuseks võetakse pool vastava relva nominaalsest kaliibrist,

näiteks $\frac{7,62}{2}$, $\frac{5,6}{2}$ jne.

5. Tabamus vanasse kuuliauku võetakse arvesse sellistel juhtudel, kui on selgesti näha teise kuuli jälg kas märklehel või kilbil. Juhul, kui ühte auku on tabanud rohkem kuule, määratakse tabamuste arv kindlaks selgesti nähtavate kuulijälgede arvu järgi märklehel või kilbil.

6. Kui märgis on liigseid tabamusi ja kui selles pole süüdi laskur (tehakse kindlaks lasu lugejate poolt või tabamuse puudumise kaudu naabri märgis), arvatakse vastava laskuri tulemusest maha keskmine aritmeetiline (0,5 ja rohkem silma loetakse terveks, näiteks: keskmine 6,5 lugeda 7-ks; 6,49 lugeda 6-ks).

Juhul, kui märgis on liigseid tabamusi võistleja vea tõttu, samuti kui puudub lasu lugeja, arvatakse paremad tulemused laskuri tulemusest maha.

7. Juhul, kui ühe seeria märgis on 30 või rohkem protsenti liigseid tabamusi ja kui selles pole süüdi võistleja (kohtunike poolt kindlaks tehtud), lubatakse sellele laskurile lasta

kogu seeria uuesti, milleks temale antakse lisaaega.

Märkus. Kui märgis, milles on liigseid tabamusi, kõik tabamused on ühe väärtusega, siis seeria ümberlaskmist ei teostata, vaid võetakse arvesse silmade arv, mis vastab võistluslaskude arvule selles seerias.

8. Kui laskurile oli ühel ajal korraga ette antud kaks märki ning ühes neist puudub, teises aga on rohkem tabamusi, siis teise seeria tulemusest arvatakse maha üks karistusilm (kui eksiti kahe tabamusega, arvatakse maha kaks silma jne.).

9. Vaieldavate tabamuste väärtuse hinnang kohtunike poolt on lõplik.

PAREMUSE JÄRJESTUSE KINDLAKS- MÄÄRAMINE

1. Isiklik ja võistkondade paremusjärjestus määratakse parimate lasketulemuste järgi (silmade summa, tabamuste või tabatud kujude arv).

Turniirvõistlustel, duell-laskmistel määratakse paremus suurima võitude arvu järgi.

Seeriavõistlustel määratakse paremus seeriavõistluse tingimuste kohaselt:

a) võistluslaskmiste lasketulemuste summa järgi, või

b) võistleja (võistkonna) poolt võistluskonksustel saavutatud kohtade väikseima summa järgi.

2. Lasketulemuste võrdsuse korral individuaalne paremus määratakse:

- a) standardharjutustes parema tulemuse järgi püsti asendis, siis põlvelt asendis;
- b) lasketel mitmesugustele kaugustele ringmärkide pihta — paremate tulemuste järgi suurematel laskekaugustel;
- d) harjutuses 5+5 — parema tulemuse järgi laskmisel käelt;
- e) kujumärkide pihta laskmisel — suurema silmade summa järgi. Juhul, kui ülaltoodud meetodite abil pole võimalik paremust kindlaks määrata, tehakse see kindlaks madalama väärtusega tabamuste kõige väiksema arvu järgi, seejärel 100% tabamuste, 99% tabamuste, 98% tabamuste jne. väikseima raadiuse järgi;
- g) harjutustes, kus lastakse mitme kuju pihta — suurema tabamuste arvu järgi; võrdsuse korral — paremate tulemuste järgi suurematel laskekaugustel ja siis väikseima padrunkulu järgi.

3. Võistkonna paremus tehniliste lasketulemuste võrdsuse korral määratakse väikseima

vahe järgi võistkonna kõige parema ja kõige nõrgema laskuri tulemuses. Nende näitajate võrdsuse korral määratakse võistkonna paremus p. 2 näidatud korras.

Duell-laskmises määratakse võistkondade paremus ühesuguse arvu võitude puhul järgmiselt:

võiduga lõppenud jooksude väikseima keskmise aja järgi, järgmiseks kõikides jooksudes tabatud kujude arvu järgi.

4. Kollektiivi paremus määratakse kõigis harjutustes arvestus-võistkonna poolt saavutatud kohtade väikseima summa järgi.

Võrdsuse korral — lasketulemuste suurima summa järgi (silmad, tabamused, tabatud kujude arv) kõikide arvestus-võistkondade laskurite kohta kollektiivist, seejärel väikseima vahe järgi kõige parema ja kõige nõrgema lasketulemuse vahel (silmad, tabamused, tabatud kujude arv).

5. Kollektiivide paremus kogu võistluse ulatuses määratakse väikseima kohtade summa järgi, mis on saavutatud kogu kollektiivi võistkondade poolt kõigis võistluse kavas ettenähtud kohustuslikes harjutustes; võrdsuse korral — väikseima vahe järgi harjutuste kõige paremate ja kõige nõrgemate näitajate vahel.

6. Juhul, kui individuaalset, võistkonna või

kollektiivide paremusjärjestust ültähendatud viisidel pole võimalik kindlaks määrata, määratakse vastavad kohad üldjärjestuses kõigile asjaosalistele ning neile arvestatakse keskmine aritmeetiline koht.

III. REKORDID

1. Rekordiks nimetatakse laskuri või võistkonna poolt võistlustel saavutatud kõrgeimat tulemust, mis ületab varemata ametlikus korras registreeritud saavutust.
2. Rekordeid püstitatakse ja registreeritakse võistlusaladel ja üksikuil laskeasendeil, millede loetelu on kinnitatud vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede, ametkondade või spordiühingute käskkirjadega.
3. Registreeritakse ainult ametlikult kinnitatud kalenderplaanides ettenähtud võistlustel püstitatud rekordeid, tingimusel, kui neil võistlustel viibib võistlusi korraldava kehakultuuri- ja spordikomitee või spordiühingu poolt kinnitatud kohtunikekogu.
4. Üleliidulisi ja vabariiklikke laskerekordeid püstitatakse ainult laskeradadel või

lahtistel lasketiirudel, mis peavad olema niiviisi sisustatud, et oleks võimalik jälgida võistluste määruste täitmist.

5. Üleliidulised rekordid registreeritakse, kui võistlusi juhtis kohtunikekogu, mille koosseisus on vähemalt kaks üleliidulise kategooria kohtunikku ja üks vabariikliku kategooria kohtunik.
6. Vabariiklikud rekordid registreeritakse, kui võistlusi juhtis kohtunikekogu, mille koosseisus oli vähemalt kaks vabariikliku kategooria kohtunikku ja üks I kategooria kohtunik.
7. Kraide ja oblastite rekordid registreeritakse, kui võistlusi juhtis kohtunikekogu, mille koosseisus oli vähemalt kaks esimese ja üks II kategooria kohtunik.
8. Linna ja rajooni rekordid registreeritakse, kui võistlusi juhtis kohtunikekogu, mille koosseisus oli vähemalt kaks II kategooria kohtunikku.
9. Üleliiduline rekord, mis püstitatakse ametkondlikel laskevõistlustel, registreeritakse tingimusel, kui neil võistlustel viibis varakult väljakutsutud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee esindaja.
10. Kui ühel ning samal võistlusel mitme võistleja või võistkonna poolt saavutati

rekordiline tulemus, siis loetakse rekord kõigile asjaosalistele kuuluvaks, tingimusel, kui saavutatud tulemused on kõigil võrdsed; seejuures ei võeta arvesse asjaosaliste paremusjärjestust ega ka laskmise lõpetamise aega.

11. Rekord registreeritakse tingimusel, kui on täpselt täidetud kõik võistluse reeglid.
Võistkonna või individuaalsed rekordid registreeritakse tingimusel, kui vastav harjutus on lastud ühe päeva jooksul.
12. Juhul, kui rekordi märklehes on liigseid tabamusi, mis ei kuulu antud laskurile, registreeritakse rekord ainult sel tingimusel, kui tulemus ületab endist saavutust ka siis, kui maha on arvestatud liigsetele tabamustele vastav hulk paremaid tabamusi.
13. Pärast rekordi püstitamist mõõdetakse viivitamatult üle laskedistants, märklehe mõõted ja relva päästiku vedu.
14. Rekord vormistatakse aktiga samal päeval, kui kõik võistlustest osavõtjad lõpetavad vastava harjutuse laskmise. Akt ja rekordi märklehed kinnitatakse kohtunikekogu istungil, tõendatakse kohtunikekogu juhtiva koosseisu ja vanemkohtunike allkirjadega.

15. Üleliiduliste ja vabariiklike rekordite kinnitamiseks saadetakse märklehed, tule- ja märkidejoone arvestuslehed koos märklehtedega ja aktiga hiljemalt viie päeva jooksul pärast võistluste lõppu rekordeid kinnitavale organisatsioonile kinnitamiseks.

IV. LASKERADADE KASUTAMISE MÄÄRUSED

ÜLDISED ALUSED

1. Kõik, kes kasutavad laskerada laskmisteks, on kohustatud käesolevat määrust tundma ja seda kõrvalekaldumatult täitma.
2. Määrused peavad kõigil laskeradadel olema välja pandud nähtavale kohale. Enne laskmisi on laskejuhataja kohustatud kontrollima laskurite teadmisi laskeraja kasutamise määruse tundmises.
3. Kohalike elanike ja laskurite enda julgeoleku huvides on laskmised lubatud ainult laskejuhataja juhtimisel, kes vastutab laskmiste ajal üldise korra ja julgeoleku eest laskerajal.
4. Laskejuhatajale abiks määratakse paremini ettevalmistatud laskurite hulgast laskeraja korrapidaja. Korrapidaja peab kogu laskmiste aja viibima tulejoonel. Tema tunnuseks on punane lint ümber vasaku varruka. Korrapidaja valvab üldise korra järele laskerajal. Ta võtab tarvitusele abinõusid tule viivitamatuks

lõpetamiseks juhul, kui tabamisohtlikule ribale või märkidejoone taha ilmub inimene või loom. Korrapidaja vastutab korra eest tulejoonel, kui laskejuhataja viibib märkidejoonel.

5. Juhul, kui laskmisi toimetatakse lahtisel laskerajal, antakse korrapidaja korraldusse laskurite hulgast vajalik hulk valvureid, kelledest üks on valvurite vanemaks. Valvurite vanem, laskmiste juhataja korraldusel, isiklikult paigutab valvurid määratud kohtadele ja võtab tarvitusele abinõusid inimeste ja loomade kõrvaldamiseks ohtlikust ribast ja laskerajalt.
6. Tabamuste näitamiseks määratakse näitajad, eesotsas näitajate vanemaga. Laskmiste ajal näitajad asuvad varjendis. Näitajate vanem on kohustatud kontrollima side korrasolekut korrapidajaga tulejoonel ja hoolsasti jälgima laskmiste juhataja signaale. Samuti on ta kohustatud jälgima, et keegi omavoliliselt ei väljuks varjendist ega vaataks sealt välja.
7. On keelatud:
 - a) lasta rikkis relvast;
 - b) võtta tulejoonel relva, puudutada seda või läheneda sellele ilma laskejuhataja loata (käsuta);

- d) laadida või relva üle anda enne laskejuhataja käsku;
 - e) suunata relva tagalasse või kõrvale, samuti inimeste või loomade peale, vaatamata sellele, millises seisundis relv ka oleks (laetud või mitte, rikkis, lahtivõetud jne.);
 - g) sihtida märkide pihta, kui nende läheduses leidub inimesi;
 - h) lahkuda tulejoonelt laetud relvaga;
 - i) viibida tulejoonel, välja arvatud järjekordsel vahetusel;
 - k) jätta tulejoonele laetud relva;
 - l) tulejoonel käratseda ja juttu ajada.
8. Relva laadimine on lubatud ainult tulejoonel, pärast laskejuhataja käsklust „Laadida“.
 9. Padrunite väljaandmine toimub laskejuhataja poolt eranditult tulejoonel.
 10. Relvade puhastamine toimub ainult selleks määratud kohas ja võistkondade kaptenite järelevalvel.
 11. Laskureid, kes käesolevaid määrusi rikuvad, karistatakse ajutise või jäädava laskmiskeeluga.
 12. Kõigist õnnetusjuhtudest, mis on tekkinud laskmiste ajal, tuleb viivitamatult teatada lähimasse arstiabipunkti, kohalikele miilitsaorganeile ja vastava spordiorganisatsiooni juhatusele.

V. JUHEND

ÜLELIIDULISE SPORDIKLASSIFIKATSIOONI NORMIDE SOORITAMISEKS LASKESPORDI ALAL

1. Spordiklassifikatsiooni normide sooritamiseks laskespordi alal kehtivad esimene, teine, kolmas ja noorte spordijärk.
Peale selle on püstitatud laskenormatiivid meistersportlase nimetuse saamiseks.
2. Spordijärgud antakse:
 - a) laskuritele 15—18 eluaastani noorte järgunormide väikekaliibrilise püssi esimese ja teise harjutuse järgi,
 - b) laskuritele alates 19. eluaastast kõigi ülejäänud normatiivide alusel.
3. Üleliidulise spordiklassifikatsiooni normid laskespordi alal täidetakse laskurite poolt pärast nende ettevalmistamise lõpetamist vastavas spordijärgus.
4. Kõik laskurid, kes sooritavad spordiklassifikatsiooni norme laskespordi alal, peavad tundma relvade materjal-osa, relvade hoidmise ja hooldamise reegleid ning lasketeooria aluseid.

5. Esimese spordijärgu normid loetakse sooritatuks lasketulemuste alusel, mis on saavutatud NSV Liidu esivõistlustel, spordiühingute esivõistlustel, kraide, oblastite ning oblastilise või liidulise alluvusega linnade laske-esivõistlustel.

Kõigi esimese järgu normid sooritanud laskurite kohta koostatakse protokoll, millele kirjutab alla kohtunikekogu, mille koosseisus peab olema vähemalt kaks esimese kategooria kohtunikku. Protokoll kinnitatakse vastava kehakultuuri- ja spordikomitee poolt.

6. Teise järgu normide sooritamine loetakse kehtivaks, kui see on tehtud ametlikel, vastavates kalenderplaanides ettenähtud võistlustel.

Kõigi laskurite kohta, kes on sooritanud teise järgu normid, koostatakse protokollid, millele kirjutab alla kohtunikekogu, mille koosseisus peab olema vähemalt kaks teise kategooria kohtunikku.

Protokoll kinnitatakse vastava kehakultuuri- ja spordikomitee poolt.

7. Kolmanda järgu normide sooritamine võetakse arvesse kõigil laskevõistlustel, mis on ette nähtud kalenderplaanides. Kõigi laskurite kohta, kes on sooritanud kolmanda spordijärgu normid, koosta-

takse protokollid, millele kirjutavad alla vähemalt kaks kolmanda kategooria kohtunikku. Protokolli kinnitatakse vastava kehakultuuri- ja spordikomitee poolt.

8. Kõigile laskuritele, kes täidavad üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni normid laskmise alal, antakse välja tõend, kuhu märgitakse sooritatud järgunormide tulemused.

Spordijärgu nimetuse andmise õigus on:

esimene järk — liiduvabariikide kehakultuuri- ja spordikomiteedel, samuti ka Moskva ja Leningradi linna spordikomiteedel; teine järk — liidulise alluvusega linnade, oblastite, kraide ja autonoomsete vabariikide kehakultuuri- ja spordikomiteedel; kolmas ja noorte järk — oblastite, kraide, autonoomsete ja vabariikide ning linnade kehakultuuri- ja spordikomiteedel.

9. Meistersportlase nimetuse andmise õigus on NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuval Kehakultuuri- ja Spordikomiteel liiduvabariikide ja Moskva ning Leningradi kehakultuuri- ja spordikomiteede taotlusel.

Meistersportlase nimetuse saamiseks esitatakse Üleliidulisele Kehakultuuri- ja Spordikomiteele järgmised dokumendid:

- a) vastava spordiseltsi taotlus laskurile sportliku nimetuse andmiseks ja selle sportlase iseloomustus;
- b) Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee vormil täidetud ankeet ja kaks päevapilti;
- d) sportlik elulookirjeldus;
- e) vastava kehakultuuri- ja spordikomitee taotlus sportlasele sportliku nimetuse andmiseks.

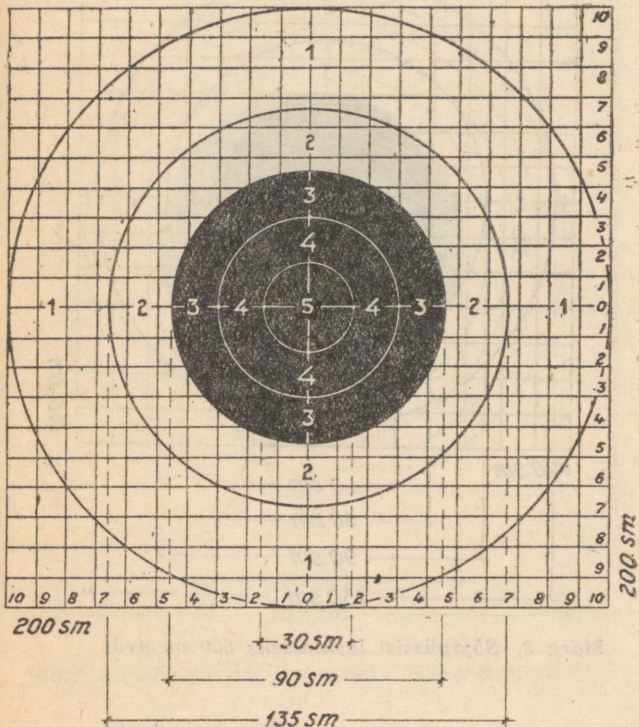
Meistersportlase nimetus on eluaegne ja antakse Nõukogude Liidu kodanikele, kes on püstitanud üleliidulise rekordi, on saavutanud NSV Liidu tšempioni nimetuse, omavad saavutusi mitmes meistersportlase nimetuse saamiseks ettenähtud harjutuses või on kolm korda 1—5 aasta jooksul täitnud meistersportlase nimetuse saamiseks ettenähtud normid.

10. Järgusportlase nimetus antakse, kui on täidetud VTK I aste teise ja kolmanda järgu tarvis ja VTK II aste meistersportlase ja esimese järgu jaoks.

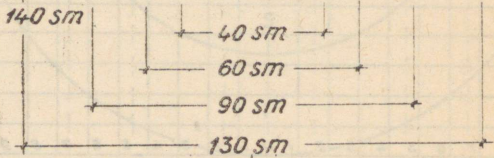
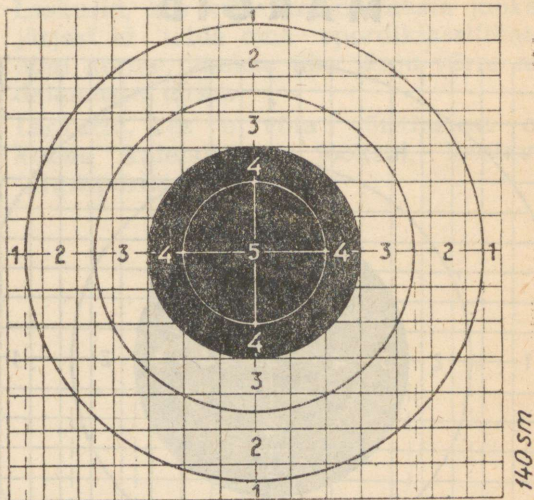
Vastavad kehakultuuri- ja spordikomiteed järgusportlase nimetuse andmisel annavad välja klassifikatsioonipiletid ja vastavad rinnamärgid. VTK normide sooritamine pole kohustuslik neile, kes on sellest vabastatud kehakultuuri arstliku kontrolli poolt tervislikel põhjustel.

11. Laskurid, kes kahe kalendriaasta jooksul järjest ei täida oma spordiklassifikatsiooni norme, viiakse ühe järgu võrra madalamasse järku.
12. Laskurid, kes ei võta võistlustest osa kolme kalendriaasta jooksul, kaotavad järgusportlase nimetuse.

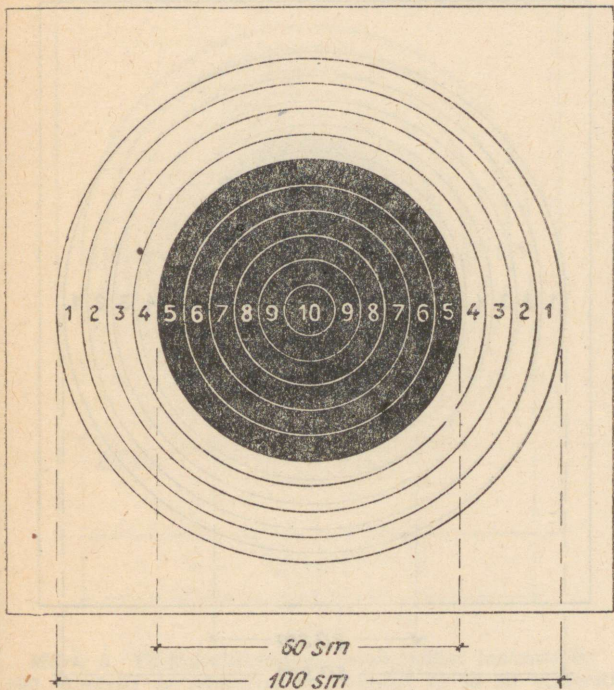
MÄRGID

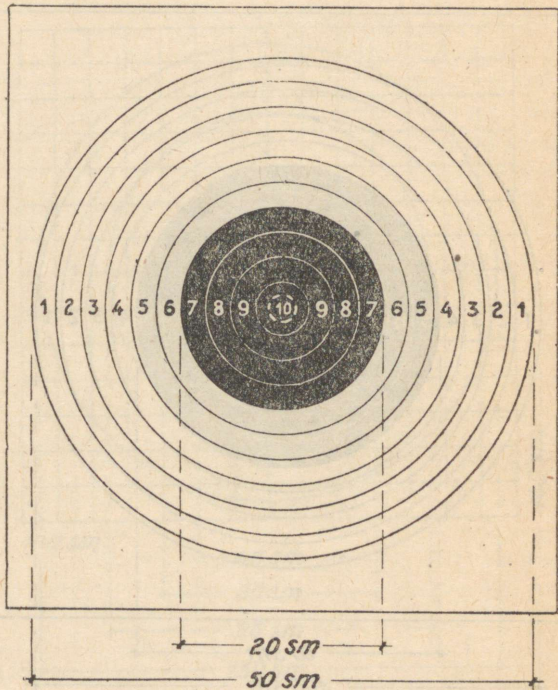
Märk 1. Sõjapüssist laskmiseks 400, 600 ja 800 meetrit

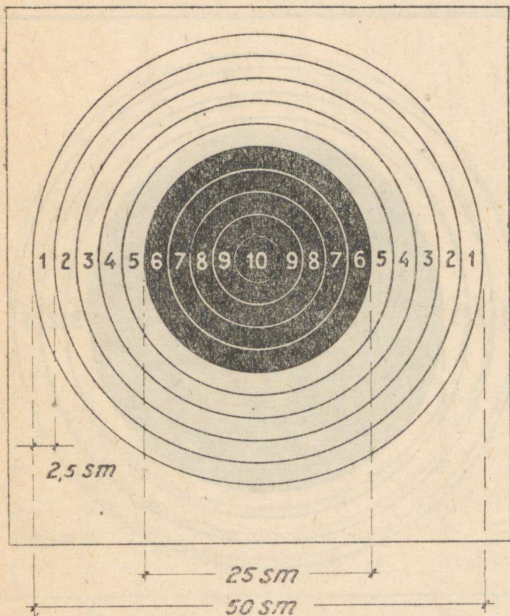
Märk 2. Sõjapüüdist laskmiseks 600 meetrilt

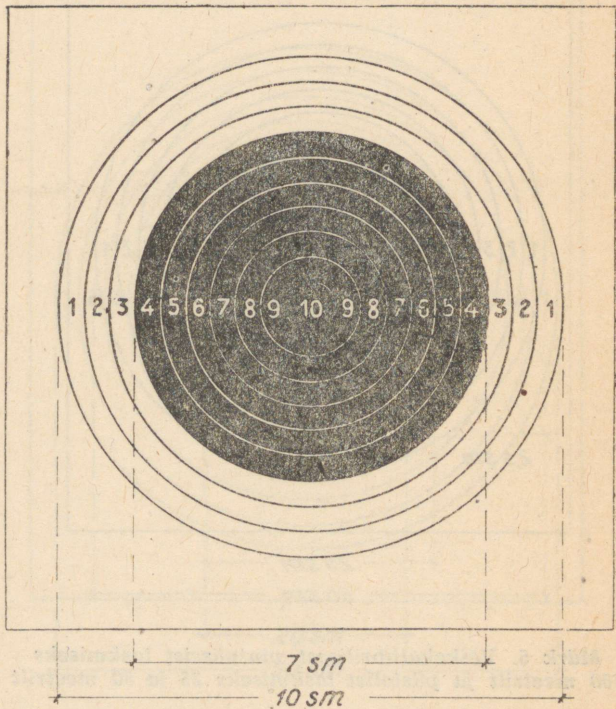
Märk 3. Sõjapüssist laskmiseks 300—600 meetrilt

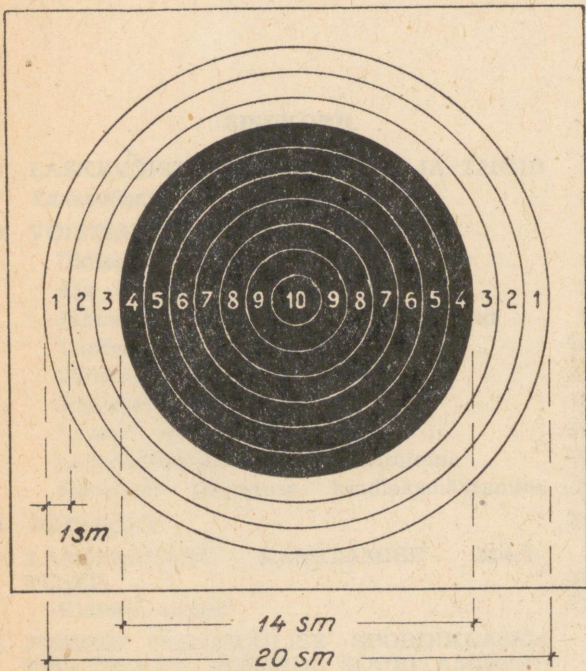
Märk 4. Väikekaliibrilisest vintpüssist laskmiseks 100 meetrilt ja püstolist laskmiseks 25 ja 50 meetrilt

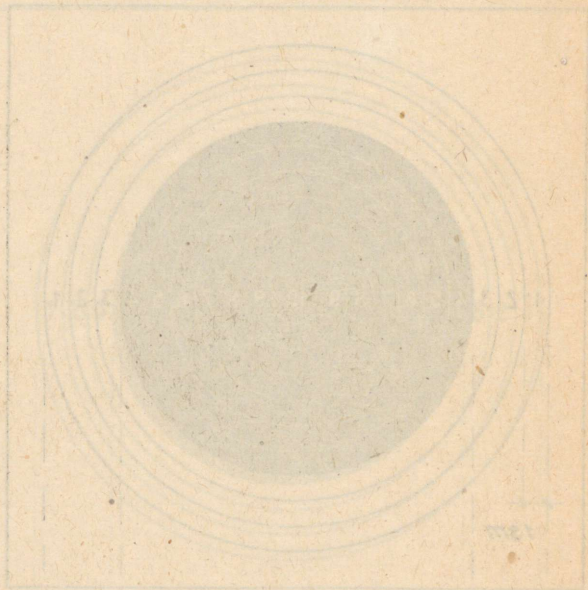
Märk 5. Väikekaliibrilisest vintpüssist laskmiseks 100 meetrilt ja püstolist laskmiseks 25 ja 50 meetrilt

Märk 6. Väikekaliibrilisest vintpüssist laskmiseks
25 meetrilt

Märk 7. Väikekalibrilisest vintpüssist laskmiseks
50 meetrilt

1877

1878

MADE IN THE UNITED STATES OF AMERICA

1877

MADE IN THE UNITED STATES OF AMERICA

SISUKORD.

I. LASKEVÕISTLUSTE ISELOOM JA LIIGID	3
Laskevõistluste iseloom	3
II. VÕISTLUSMÄÄRUSED	4
Üldised määrused	4
Aja arvestus	8
Juhuslikud ja liigsed lasud ning vead . .	9
Laskeasendid	10
Võistluse relvad	13
Manused ja abinõud	15
Laskuri riietus	16
Lasketulemuste kindlaksmääramine . . .	17
Paremuse järjestuse kindlaksmääramine	20
III. REKORDID	23
IV. LASKERADADE KASUTAMISE MÄÄRUSED	27
Üldised alused	27
V. JUHEND ÜLELIIDULISE SPORDIKLASSIFIKATSIOONI NORMIDE SOORITAMISEKS LASKESPORDI ALAL	30
Märgid	35

Vastutav toimetaja I. Sulg.
Keeleline toimetaja M. Arro.
Tehniline toimetaja K. Einberg.

Ladumisele antud 3. II 1950. Trükimisele antud 3. III 1950. Trükipoognaid 1,25. Arvutuspoognaid 1,32. Paber 61×80 1/32. Tiraaž 2000. MB-02307. Tellimise nr. 531. Trükikoda „Kommunist“, Tallinn, Pikk 2.

На эстонском языке.

Стрелковый спорт. Правила соревнований.

40 kop.

A
A-18336

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00463450 9